

Motion till riksdagen 2018/19:518

av Johan Pehrson (L)

Bredda RUT till att omfatta även säkerhets- och trygghetstjänster

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att bredda RUT- och ROT-avdragen även för trygghetsskapande tjänster och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

ROT- och RUT-avdragen har funnits i tio år med syfte att öka arbetsutbudet för att därigenom stimulera sysselsättningen och tillväxt. En viktig tanke var att omvandla sådant arbete som annars i regel utförs av medborgare själva, där det kan antas att den skattskyldige vid en valmöjlighet sannolikt skulle prioritera att själv arbeta mer, eller sådant arbete som utförs svart till vitt marknadsarbete. Det har inneburit att mycket av detta arbete idag professionaliserats till förmån för ett brett samhällsintresse.

Idag omfattar RUT-avdraget följande arbeten:

1. Enklare städarbete eller annat rengöringsarbete samt flyttstädning som utförs i bostaden.
2. Vård av kläder och hemtextilier när vården utförs i bostaden.
3. Snöskottning som utförs i nära anslutning till bostaden.
4. Häck- och gräsklippning, krattning och ogräsrensning samt beskärning och borttagande av träd och buskar som utförs på tomt eller i trädgård i nära anslutning till bostaden.
5. Barnpassning som inte mer än i ringa omfattning innefattar hjälp med läxor och annat skolarbete och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden samt lämning och hämtning till och från förskola, skola, fritidsaktiviteter eller liknande.
6. Annan omsorg och tillsyn än barnpassning som en fysisk person behöver och som utförs i eller i nära anslutning till bostaden eller i samband med promenader, bankbesök, besök vid vårdcentral eller andra liknande enklare ärenden.
7. Flytt av bohag och annat lösöre mellan bostäder samt till och från magasinering i samband med flytt mellan bostäder.
8. Arbete som avser installation, reparation och underhåll av data- och informationsteknisk utrustning, dataprogram och dataförbindelser samt handledning och rådgivning i samband med

sådant arbete, när arbetet, handledningen och rådgivningen utförs i eller i nära anslutning till bostaden. 9. Reparation och underhåll av vitvaror som utförs i bostaden.

Avdraget ges genom skattereduktion. Eftersom RUT-avdraget riktas mot arbete omfattar avdraget bara kostnader för arbete, inklusive mervärdesskatt, och inte kostnader för material, utrustning och resor. Att avdraget är riktat mot arbete innebär att när RUT-arbete utförs måste arbetskostnaden särskiljas från övriga kostnader. RUT-avdraget kan i dagsläget inte överstiga 25 000 kronor per skattskyldig, men för personer som har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång kan avdraget uppgå till maximalt 50 000 kronor per skattskyldig och år.

RUT-avdraget har sedan det infördes haft flera positiva effekter: Det har lett till att kvinnor har ökat sitt arbetsmarknadsdeltagande och sina arbetsinkomster. Fler som befinner sig i utanförskap och arbetslöshet har kunnat ta steget in på arbetsmarknaden. Många nya företag har startats. Dessutom har avdragsmöjligheterna skapat bättre förutsättningar för många familjer att få ihop sin vardag.

Sverige står inför fortsatt stora utmaningar att integrera människor som stått eller riskerar att stå utanför arbetsmarknaden under lång tid. För att fler ska ha ett arbete att gå till måste därför fler jobb med begränsade kvalificeringskrav (s.k. ”enkla jobb”) skapas. Ett sätt är att sänka kostnaden för att köpa tjänster och på så sätt öka antalet enkla jobb, exempelvis genom att utöka RUT-avdraget och öka antalet tjänster som ingår i avdraget.

RUT-avdraget bör därför kunna utökas till även trygghetsrelaterade tjänster, mer specifikt tillsyn av hem vid resa eller frånvaro. Förutom arbetsmarknadsrelaterade effekter kan en sådan breddning förväntas bidra till en ökad hemtrygghet, både i form av färre inbrott eller bränder och inte minst stärka såväl den upplevda som den faktiska tryggheten. En utökning av trygghetstjänster i hemmet kan i sin tur de facto avlasta och effektivisera räddningstjänstens och polisens arbete. Det är rimligt att människor kan uppskatta att livskvaliteten blir bättre av tex en investering i brand- eller inbrottsskydd likväl som en ny diskbänk, eller en nyputsad diskbänk.

Professionell tillsyn av hemmet vid frånvaro sker idag främst i form av olika larmtjänster. Det finns beräkningar om att upptill 500 000 hushåll har larmtjänster idag. Varierande ekonomiska möjligheter att skydda sitt hem bidrar till betydande skillnader i upplevd trygghet mellan bostadsområden och boendeformer. Det bör utredas i vilken utsträckning ett trygghets-RUT kan förväntas medföra att fler som bor i utsatta områden kan öka sin hemtrygghet.

I samband med utredningen av breddningen bör det övervägas att införa ett tak på hur stor skattereduktionen får vara per timme för att säkerställa att de tjänster som erbjuds fokuseras till yrken som erbjuder ingångar på arbetsmarknaden och tjänster som annars riskerar att produceras svart. Breddningen ska syfta både till en reell sysselsättningsökning och till att fusk och missbruk stävjas.

En breddning av RUT- och möjligen av ROT-avdraget vid störa ombyggnationer för trygghetsåtgärder bör formuleras så att det stöder en tillväxt av arbeten som är varaktiga och rationella ur ett produktivitetssperspektiv. Det innebär att den i möjligaste mån behöver vara neutral till olika sätt att producera de tjänster som kan komma i fråga, och exempelvis inte motverkar en produktivitetshöjande digitalisering av ett eller flera tjänsteområden avseende trygghet. Det är rimligt att individer får ett ökat inflytande att själva få avgöra vilka RUT- eller ROT-tjänster som ger dem ett mervärde inom den beloppsmässiga ramen för avdrag så länge det i övrigt har rimliga och positiva effekter på den bredare samhällsnyttan.

Johan Pehrson (L)